

FAMIPED

Familias, Pediatras y Adolescentes en la Red. Mejores padres, mejores hijos.

Alternative la recompens? ?i pedeaps? în educarea copiilor

Autor/es: Mercedes Fernández Méndez y María Rosa Pavo García, pediatras de Madrid.

Traductor/a: Daniela Florentina Pruteanu.

Volumen 7. N°3. Diciembre 2014 [1]

Palabras clave: [norme](#) [2], [limite](#) [3], [psihologie](#) [4], [familie](#) [5], [rela?ie p?rinteasc?](#) [6], [recompens?](#) [7], [pedeaps?](#) [8], [consecin?e naturale](#) [9], [consecin?e func?ionale](#) [10]

În abordarea temei despre metodele disciplinare pe care le folosim cu copiii no?tri, trebuie s? ne gândim în primul rând la care este obiectivul nostru în a aplica o metod? de corec?ie copilului. Vrem ca fiul nostru s? fie un copil ascult?tor, supus ?i care "s? fie cuminte"...? Sau s? ajung? s? fie un individ guidat de principii ?i responsabil de ac?iunile sale?

În articole anterioare (citate) am v?zut c? obiectivul educa?iei este de a reu?i ca *acest copil s? fie un individ cu autocontrol, autostim?, cu valori pe care s? ?i?i bazeze deciziile ?i faptele*. Pentru a atinge acest obiectiv este necesar s? *satisfacem cele trei necesit??i psihologice bazice* (a iubi ?i a fi iubit, a avea încredere în sine, a în?elege via?a). Acest lucru se ob?ine practicând un stil educativ bazat pe dou? aspecte fundamentale: *stimând mult copilul întotdeauna ?i norme ?i ordine în conformitate cu vârsta ?i circumstan?ele*, într-un climat familiar în care s? domine afectivitatea.

Pentru a satisface cea de a treia necesitate psihologic? bazic? este nevoie s? ghid?m ?i s? înv???m copilul normele ?i limitele pe care la început le înva?? mul?umit? efortului continuu f?cut de adul?i; pe m?sur? ce cre?te le va p?stra ?i modifica, ?i în acest moment vor deveni principii care, alese în mod liber, vor fi un ghid pe care se vor baza atitudinile sale. Normele ?i ordinele se folosesc pentru ca *copilul s? înve?e ?i s? asimileze normele pe care adul?ii le stabilesc pentru a în?elege ?i a se adapta la lume*.

Pentru a ?ti ce sunt normele, cum se stabilesc ?i cum se aplic?, v? recomand?m urm?torul video: Norme, limite ?i convie?uire. Pedagogie pentru p?rin?i. <http://pedagogiaparapadres.blogspot.com.es> [11].

Dup? ce am stabilit normele, trebuie s? îi înv???m pe copiii no?tri cu ele, dar ace?tia nu le respect? mereu. Ce putem face?

Majoritatea p?rin?ilor au fost educa?i prin metoda recompensei ?i pedepsei. Aceast? metod? func?ioneaz? ?i ceea ce o?ine este ca copilul s? se supun? ?i s? fie cuminte, dar are multe dezavantaje: îi face pe p?rin?i r?spunz?tori

Alternative la recompens? ?i pedeaps? în educarea copiilor

de comportamentul copiilor, nu îi las? pe copii s? ia propriile decizii, sugereaz? c? un comportament acceptabil este de a?teptat doar în prezen?a p?rin?ilor, la unii copii poate provoca rezisten?? ?i la al?ii supunere care se pot prelungi p?n? la etapa de adult.

O alternativ? este folosirea consecin?elor naturale ?i func?ionale. Aceast? metod? are ca avantaje faptul c? copilul este responsabil de comportamentul s?u, îi permite s? ia propriile decizii, s? înve?e ordinea evenimentelor naturale sau sociale, în loc de a-l for?a s? satisfac? dorin?ele altor persoane.

Consecin?e naturale: orice ac?iune produce o schimbare în mediul s?u. Aceast? schimbare poart? numele de consecin??. Consecin?ele naturale sunt acelea care sunt direct legate de comportament. Atingerea cuptorului fierbinte are consecin?a natural? de a frige degetele. Consecin?a natural? a jocului este de a se distra.

Consecin?e func?ionale: consecin?ele naturale apar f?r? interven?ia p?rin?ilor; copiii înva?? direct din ele. Consecin?ele func?ionale trebuie prev?zute cu aten?ie ?i aplicate de c?tre p?rin?i, deoarece nu sunt rezultatul firesc a ceea ce se face. Pentru ca un copil s? înve?e s?-?i strâng? lucrurile nu putem folosi consecin?ele naturale, pentru c? aceast? ac?iune nu produce nicio satisfac?ie în sine. Din acest motiv, vom folosi elogiul pentru a-l sus?ine ?i îi vom ajuta la început, ceea ce nu va fi apoi nevoie, când obiceiul va fi deja asimilat de copil.

Practicarea metodei

1. Analiza situa?iei. Trebuie s? însemn?m situa?ia care apare, forma în care copilul r?spunde ?i consecin?ele, atât cele care se produc cât ?i cele care nu se mai produc. Aten?ie în a nu confunda "r?spunsul" cu "consecin?a".
2. Chestionarea normelor ?i principiilor. Întrebare cheie: ce consecin?e se apropie mai mult de principiile mele? Trebuie ?inut cont de vârsta copilului (este în stare s? o fac??) ?i de coeren?a p?rin?ilor (predic?m dând exemplu?)
3. Aplicarea consecin?elor. Întocmirea unei strategii pentru a u?ura stabilirea unei consecin?e func?ionale. Consecin?ele func?ionale obi?nuite la început sunt elogiul, aprobarea, surâsul, mângâierea. Frazele de încurajare pe care le putem folosi: "Te felicit!", "Dac? ai nevoie de ceva, te ajut", "Foarte bine, ai fost în stare s? faci singur".

Exemplu practic: Maria de 12 ani, are camera foarte dezordonat?. Pe de alt? parte este responsabil? ?i înva?? bine. P?rin?ii decid s? aplice metoda consecin?elor.

1. Analizeaz? situa?ia: diminea?a pleac? în grab? (situa?ia); p?rin?ii îi spun s? strâng?, dar nu are timp (r?spunsul) ?i camera r?mâne dezordonat? (consecin?a); când vine de la ?coal?, p?rin?ii îi cer s? fac? ordine (situa?ia); fata nu o face (r?spunsul) ?i camera r?mâne dezordonat? (consecin??).
2. Chestioneaz? principiile sale: dac? Maria este responsabil? cu studiile trebuie s? îi cear? s? fac? la fel cu lucrurile din cas?? P?rin?ii decid c? a fi responsabil cu studiile nu este incompatibil cu responsabilitatea în cas?.
3. Aplic? consecin?ele. Dac? înainte de a-?i face lec?iile Maria ordoneaz? camera, motiva?ia pentru a-?i începe sarcinile o va face s? se pun? pe treab?. A ajunge la c?r?ile sale s-ar transforma în consecin?a pentru a termina de a ordona camera.

Manierele sunt importante!

Cum p?rin?ii Mariei ?tiu c? r?spunde mai bine la ceea ce îi este cerut când i se vorbe?te lini?tit, încearc? s? o conving? s? accepte ceea ce i se sugereaz?.

? Maria, suntem mândri de modul în care î?i asumi responsabilit?ile la ?coal?, dar în?elegi c? este important ?i s?-?i ordonezi camera?

? Nu este din cauz? c? nu a? vrea, mam?, dar am multe lucruri de f?cut ?i nu am timp.

? ?tiu, iubita, dar eu ?i tati credem c? dac? te-ai organiza mai bine ai putea avea timp.

? Bine, ?i dac? uit?

? Ce p?rere ai dac? i?i la?i ghiozdanul în sufragerie când ajungi acas? de la ?coal?? Î?i va fi mai u?or s? i?i aduci aminte c? "trebuie s?-?i ordonezi lucrurile" înainte de a începe s? lucrezi. Te ajut eu s?pt?mâna asta?

? Bine, s? încerc?m.

Bibliografie recomandat?

Sánchez, P; López, E; Hijano, Y. **Padres consecuentes, hijos felices. Cómo educar con el método de las consecuencias naturales y funcionales.** 3ª edición. Editorial Toro Mítico, 2007.